

do výše určitá, stačí, když tu byla tehdy aspoň co do důvodu, byť i byla podmíněnou, jen když v čase odpůrčího sporu jest vykonatelnou.

(Rozh. ze dne 26. března 1924, Rv I 38/24.)

Františka V-ová podala dne 29. října 1921 žalobu na pivovar v P., již dne 21. října 1922 pravoplatně prosoudila a pivovaru přiřknuty útraty přes 5.000 Kč. Dne 12. června 1922 prodala Františka V-ová veškeré své nemovitosti své neteri Boženě V-ové. Když pivovar byl vedl bezvýsledně exekuci na movitosti Františky V-ové, domáhal se na Boženě V-ové žalobou, by trhová smlouva ze dne 12. června 1922 byla prohlášena vůči jeho vykonatelné pohledávce za bezúčinnou. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Výtka nesprávného posouzení věci po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) není odůvodněna. § 8 odpůřč. řádu výslovně uvádí, že podati žalobu odpůřčí jest oprávněn každý věřitel, jehož pohledávka jest exekučně vykonatelnou, bez ohledu na to, kdy vznikla. Aby pohledávka existovala již v určité výši v okamžiku odporovatelného jednání, zákon nežádá, stačí, když tehdy aspoň co do důvodu již zde byla, byť i byla podmíněnou, jen když v čase odpůřčího sporu jest vykonatelnou. Nerozhodným tudíž jest, že v čase postupu usedlosti (dne 12. června 1922) nárok na náhradu útrat sporu pivovaru ještě nebyl přiznán, neboť Františka V-ová vzala na se již zahájením sporu proti pivovaru závazek, zaplatiti útraty sporu odpůrci, jestliže spor prohraje. V tom směru existoval tedy závazek ten již v době uzavření postupní smlouvy (dne 12. června 1922); pouze jeho výše nebyla určena a nebylo ještě rozhodnuto, zda splněna bude podmínka závazku, že spor prohraje. Rovněž neprávem vytýká dovolatelka rozsudku soudu odvolacího, že zaměňuje pojem »úmysl zkrátiti věřitele« s »vědomím, že se jednáním věřitelé zkracují,« neboť stačí k úmyslu §u 2 odp. řádu, aby dlužnice měla, nebo musila míti vědomí, že svým jednáním zkracuje věřitele. Jsou tedy vývody žalované, které připojuje k odůvodnění rozzeznávání mezi úmyslem a vědomím dlužníka, věřitele zkrátiti, bez právního významu.

Čís. 3650.

Vkladem tichého společníka může býti jakákoliv majetková výhoda, v penězích ocenitelná. Není třeba, by tichý společník byl původním vlastníkem vkladu, stačí, když vklad učiní za něho osoba třetí.

(Rozh. ze dne 26. března 1924, Rv I 91/24.)

Podle písemné smlouvy ze dne 1. října 1920, odstavce druhého, účastnila se žalovaná ve firmě žalující jako tichá společnice vkladem

50.000 Kč, hotově vyplacených, a žalující firma peníze ty ve smlouvě samé kvitovala. Žalobě o výrok, že smlouva o tiché společnosti ze dne 1. října 1920 není po právu, ježto žalovaná nesložila 50.000 Kč hotově, bylo oběma nižšími soudy vyhověno, odvolacím soudem z těchto důvodů: Podle čl. 250 obch. zák. je základní podmínkou smlouvy o tiché společnosti, by tichý společník vstoupil do společnosti se vkladem majetkovým. Majetkový vklad ten nemusí záležeti v hotovosti; může to býti i vklad ve věcech cenných, v pohledávkách dobytých, v podniku nějakém anebo v pracích tichého společníka. Ale vždy musí vklad záležeti ve věcech, které se dají realizovati na roveň peněz. Jest nesporno, že udání druhého odstavce smlouvy neodpovídá pravdě. Žalovaná nevložila do obchodu, o který jde, na hotovosti praničeho. Tvzení žalované, že 50.000 Kč bylo zapraveno jednak na účet původního vkladu Adolfa D-a (— předchůdce to žalované ve firmě žalující —), jednak jako náhrada škody, kterou utrpěl manžel žalované podvodem D-ovým a jako odškodné, že manžel žalované propustil žalobce ze směnečného ručení, není způsobilé, — i kdyby na pravdě spočívalo a dokázáno bylo — aby z tvrzení toho mohlo se dospěti ku názoru, že těmito třemi způsoby učiněn byl vklad majetkový, jak žádá čl. 250 obch. zák. Prvý soud posoudil věc právně správně, dospěv ku názoru, že smlouva není platna. To odpovídá i samému přednesu žalované. I nárok D-ův proti žalující firmě, i nárok manžela žalované proti téže firmě i propuštění žalobce ze směnečného ručení se strany manžela žalované, byla by právní jednání mezi žalobcem a osobami jinými a nikoli žalovanou. Žalovaná také neuvedla, že, kým a v jaké výši jí byl postoupen nebo na ni byl převeden nárok osob třetích proti žalující firmě, by se vůbec dalo usuzovati, o jaký vklad a v jaké výši by šlo na pohledávkách, kdyžtž platnost smlouvy nedala se dokázati ze vkladu do obchodu na hotových penězích, žalovanou přinesených. Poněvadž žalovaná ani hotovosti do obchodu nepřinesla, tvrzení smlouvy v odstavci druhém bylo nepravdivé a žalovaná ani netvrdila, že místo peněz své pohledávky ve výši 50.000 Kč do obchodu dala, není vyhověno předpisu čl. 250 obch. zák. ohledně majetkového vkladu, smlouva sporná je neplatna a rozhodnutí prvního soudu o neplatnosti smlouvy té správné.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Dovolání napadá rozsudek odvolacího soudu z dovolacích důvodů čís. 2 a 4 Šu 503 c. ř. s. Nikoli neprávem. Právem uvádí dovolání, že vkladem tichého společníka může býti jakákoliv majetková výhoda, v penězích ocenitelná, kterou lze pojmuti do bilance jako aktivum, vše, cokoliv jest předmětem právního obchodu. Není též potřebí, by tichý společník byl původním vlastníkem vkladu; stačí, když někdo třetí za něho vklad učiní v jeho prospěch. V tomto případě stačilo, učinil-li vklad za žalovanou její manžel v její prospěch; stačilo, vzdal-li se bývalý společník žalobcův Adolf D. svého vkladu asi 15.000 Kč v její

prospěch. Žalovaná tvrdila, ovšem nepřesně a ne dosti srozumitelně již v odpovědi na žalobu, že vklad její byl zapraven jednak na účet původního vkladu Adolfa D-a ve firmě žalobcově, jehož se D., vystoupiv z firmy, vzdal, jednak jako odškodné za propuštění žalobce ze směnečného ručení, když její manžel žalobci vrátil směnky na 81.000 Kč, kteréž žalobce s D-em společně podepsal. Nelze pochybovati o tom, že propuštění žalobce ze směnečného rukojemství, týkajícího se tak velkého obnosu, mělo proň majetkovou hodnotu. Tvzení žalované, že její vklad byl zapraven na účet vkladu D-ova, jehož se tento vzdal, nebylo dosti srozumitelné, připouští však, mezi více možnostmi vykládacími, též výklad, že D. se vzdal v e p r o s p ě c h ž a l o v a n é. Bylo věci prvního soudu, by dle Šu 183 c. ř. s. vyzval stranu žalovanou k bližšímu objasnění oné věty; když se tak však nestalo, nelze nyní objasnění to pokládati za nepřípustnou novotu dle Šu 482 c. ř. s., neboť výklad, daný v odvolání, byl možným výkladem, kterýž se podával z přednesu žalované strany, před prvou stolicí učiněného. Námitka, že tyto majetkové hodnoty, jako vklad tiché spolčnice žalovanou vnesené, nebyly oceněny, není oprávněnou, neboť žalobce výslovně ocenil vklad žalované na 50.000 Kč a v této výši jej přijal. Neposoudil tedy odvolací soud případ správně po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) uznáv, že tyto majetkové hodnoty, jež žalovaná podle svého tvrzení vnesla, pokud se týče, jež v její prospěch byly vneseny, nemohou za vklad tichého spolčníka sloužiti, poněvadž se nedají realizovati na roveň peněz.

Čís. 3651.

Tím, že se ve sporu advokátském dostavila strana k ústnímu líčení bez advokáta, není soudu zabráněno v tom, by nebyl připuštěn a proveden důkaz výsledkem stran.

(Rozh. ze dne 26. března 1924, Rv I 127/24.)

Ve sporu o 38.000 Kč, vedeném v prvé stolicí u sborového soudu, zamítl N e j v y š š í s o u d dovolání žalovaných do srovnalých rozsudků nižších soudů a uvedl mimo jiné v

d ů v o d e c h:

Žalovaní vytýkají, že odvolací soud přihlížel také k důkazu výsledkem stran, provedenému při roku dne 26. října 1923 a že položil za základ svému rozsudku zjištění, opírající se o tento důkaz, najmě o seznání žalobců, že poshovění se zaplacením zažalované pohledávky nepovolili. Podle názoru žalovaných nepřišel onen důkaz řádným způsobem k místu, neboť se žalobci dostavili k roku dne 26. října 1923 bez advokáta, pročez neměly při tomto ústním jednání důkazy připuštěny a prováděny býti a, stalo-li se tak, nemělo k provedeným důkazům býti přihlíženo. Stanovisko odvolacího soudu, že při roku dne 26. října 1923 nebylo ústně jednáno, že tedy zastoupení advokátem nebylo při něm zapotřebí, jest podle žalovaných proti spisům a mylné,